

Dr. med Claus Lützow-Holm informerer om: Solare keratoser

Hva er solare keratoser?

Solar keratose er en flekkvis celledskade i overhuden pga UV-stråling. Denne hudforandringen opptrer mest i ansikt, på hender og på overkroppen, dvs. der hvor huden har vært mest utsatt for sol. Forandringene er temmelig "ufarlige", men bør vurderes og ofte behandles, da de i enkelte tilfeller over tid kan utvikle seg hudkreft(Ca.1 % pr år) over et langt tidsrom.

Hvis de, som de gjør meget sjeldent, utvikler seg til kreft vil de endre seg til å bli sår som ikke gror eller grovt fortykket, lettblødene hud (svulster).

Hvem får solare keratoser?

Soltilbedere, utearbeidende og friluftsmennesker med lys hud er mest utsatt. Keratosene utvikler seg som oftest fra 50-årsalderen. Noen er arvelig disponert for å få slike, de fleste av oss får slike i løpet av livet.

Hvordan ser solare keratoser ut?

De består av rødlige, litt tørre, skjellende fortykkelser i huden, millimeter- til centimeterstore. Når skorpen løsner, kan det ses litt blod. Flekken kan tilsynelatende forsvinne i perioder men vil komme tilbake. Sandpapiraktig "rugle" kan man kanskje kalle dem.

Hvordan behandles solare keratoser?

Det finnes forskjellige behandlinger for solare keratoser. Ofte vil hudlegen velge frysebehandling med flytende nitrogen, og eventuelt kombinere eller velge andre behandlinger som supplement. Særlig når det foreligger områder med svært mange og små lesjoner er hjemmebehandling med Aldara® krem et godt, men litt krevende opplegg, PDT (fotodynamisk behandling), eller en sjelden gang kirurgisk fjerning. Det kan være aktuelt å ta vevsprøve før behandlingen, om det foreligger tvil om hva som foreligger.

Videre kontroller hos lege

Videre oppfølging vil avhenge av hvor utbredte keratosen er. De fleste vil selv kunne følge med om det kommer nye forandringer som legen bør vurdere. Personer med svært mange solare keratoser bør jevnlig følges opp. Hvis det oppstår nye solare keratoser i områder som er behandlet før, bør man få disse kontrollert av hudlege innen 2-4 mnd.

Forebygging av solare keratoser

Bruk av hatt/caps og klær ved sterk sol anbefales samt bruk av krem med høy solfaktor, minst 30. Grundig bruk av solbeskyttelse forebygger til en viss grad mot nye slike skader. Det blir enda flere om man ikke beskytter seg.